

1. Din Güzel Ahlaktır

Ahlak, insanın güzel, doğru ve iyi davranışlarda bulunması; çirkin, yanlış ve kötü davranışlardan kendi isteği ile uzaklaşmasıdır. Güzel davranışlı ve iyi huylu kimselere "ahlaklı" veya "güzel ahlaklı" denir.

Yüce Allah yol gösterici olarak Kur'an-ı Kerim'i ve Hz. Peygamberi göndermiştir. Hz. Peygamber en güzel ahlaka sahiptir ve en güzel örnektir. O; doğruluk, yardımlaşma, sabır, güvenilirlik, kardeşlik, komşuluk, fedakârlık gibi her konuda insanlığa örnektir. Hz. Peygamber "Ben güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim." (İmam Malik, el-Muvattâ, Hüsnu'l-Hulk, 8.) buyurarak buna vurgu yapmıştır.

İslam'a göre iyi bir insan olmak, ahlaki ilkeleri yaşamakla mümkündür. İslam dininin emrettiği ibadetler insan ahlakının güzelleşmesine katkı sağlar. Kur'an-ı Kerim'de ve Hz. Peygamberin sözlerinde insanlara karşı alçak gönüllü, iyi, dürüst, adaletli ve güvenilir olmak gibi güzel davranışlar öğütlenir. Anne ve babaya iyi davranmak, komşu, dost ve akrabalarla iyi geçinmek de İslam'ın önem verdiği diğer bazı ahlaki davranışlardandır. İslam dininin ahlak konusundaki öğütlerini yerine getirmeye özen gösteren kişi güzel ahlaklı olur.

Aynı zamanda iyiliği yaymaya çalışmak, kötülükten uzak durmak İslam'ın temel ahlaki ilkeleri arasındadır. Bu ilke gereği çevremizde olup bitenlere duyarsız kalmamalı, güzel davranışları yaymalı, kötü davranışların yayılmasına engel olmalıyız.

2. İnsani İlişkilerin Temeli: Sevgi ve Saygı

Sevgi, kişiyi bir şeye ve bir kimseye karşı yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yönelten duygudur. Hepimiz sevmeye ve sevilmeye gereksinim duyarız. İnsanlar sevgiyle gelişir. Sevmek ve sevilmek insanların yaşama iyimser bakmalarını sağlar. Varlıklara duyduğumuz sevgi bizlere yaşama sevinci verir. Böylece seven ve sevilen kişiler mutlu olmayı bilir. Sevgi canlıların yaşam kaynağıdır. Sevilmeyen insanlar kendilerini dışlanmış hissederler ve mutsuz olurlar. Sevginin ve merhametin olmadığı yerde insanlar arasında kin ve nefret yaygınlaşır. Sevginin olmadığı ortamlarda ise kötü davranışlar ortaya çıkar ve toplumun huzuru bozulur. Sevgi, yaratılmış olan tüm canlıların hayatlarını mutlu bir şekilde sürdürebilmeleri için çok önemli bir ihtiyaçtır.

Saygı; bir kimseye, bir şeye karşı dikkatli, özenli, ölçülü davranma, başkalarını rahatsız etmekten çekinme duygusudur. Birbirine saygı duymayan insanların bir arada yaşaması çok zordur. Çünkü bu kişiler karşılarındakileri sürekli kendi bakış açılarına ve zevklerine göre değerlendirirler. Oysaki kişilerin duygu, düşünce ve zevkleri farklıdır ve bu durum gayet doğaldır. Farklı düşünce ve davranışlar başkalarına zarar vermediği sürece zenginliktir. Herkes aynı oyunu sevmek veya aynı rengi beğenmek zorunda değildir. Bu nedenle sadece bizim tercihlerimizin ve beğendiklerimizin

en güzel olduğunu düşünmemeliyiz. Farklılıkların aramızda huzursuzluk oluşturmamasına ve bu yüzden aramızdaki sevginin azalmasına izin vermemeliyiz.

Anne Babayla İlişkiler

Anne ve babalar, çocukları için her türlü fedakârlığı yapar. Çocuklarıyla ilgilenir, sorunlarını çözmeye onlara yardımcı olurlar. Sevgi ve merhametle çocuklarını büyütür, çocuklarına maddi ve manevi her türlü konuda destek verirler. Tüm bu fedakârlıkları da karşılıksız olarak yaparlar. İslam dini anne baba hakkına büyük önem verir. Yüce Allah "Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi, anaya babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti..." (İsrâ suresi, 23. ayet.) buyurarak anne baba hakkının önemini vurgulamıştır. Anne babamız ve aile büyüklerimize karşı saygılı davranmamız önemlidir. Aile büyüklerinin, dine uygun olarak verdikleri görevi yerine getirmek, uyuyan ya da çalışan biri varsa sessiz olmak, misafir gelince ilgilenmek, büyüklerin ellerini öpmek ve daha birçok davranış aile içindeki saygının göstergesidir. İnsanların zor zamanlarında yardım isteyeceği ilk kişiler aile bireyleridir. Çocukların anne, baba ve aile büyüklerine yardım etmesi onlara olan saygılarının da bir göstergesidir.

Kardeşlerle İlişkiler

Kardeş, insanın ilk arkadaşıdır. Kardeşler birbiriyle aynı aile ortamını paylaşır ve birlikte büyürler. Aynı ortamda yetişmiş olan kardeşlerin birçok ortak anısı vardır. Bu nedenle sevinç ve üzüntülerini birbirleri ile paylaşmak isterler. Zor zamanlarında birbirlerine destek olurlar. Bu durum kardeşler arasındaki sevgi bağına kuvvetlendirir.

Kardeşler arasındaki ilişkide büyüklerin küçüklere örnek olması, onlara sevgiyle yaklaşması gerekir. Böyle olursa küçüklere de büyüklerine karşı saygılı olur ve onların öğütlerini dinlerler. Benzer ve farklı yönlerimizle kardeşlerimizle dayanışma içinde olmamız önemlidir. Ödevlerimizi yaparken, bir konuda karar verirken, sofrayı toplarken ve daha birçok konuda birbirimize yardım etmemiz gerekir. Bu şekilde davranmak hem bizi hem de ailemizi mutlu eder.

Akrabalarla İlişkiler

Akrabalarımızla ilişkilerimiz önemlidir. Çünkü ailemizin bir parçası da akrabaları- mızdır. Akrabalar zor zamanlarında birbirlerinin yardımına ilk koşan kişilerdir. İnsanlar üzüntülerini ilk olarak akrabalarıyla paylaşırlar, sorunlarını birlikte çözer ve birbirlerine destek olurlar. Düğünlerde, bayramlarda, hastalıklarda ve özel günlerde yanımızda olmasını istediğimiz ilk kişiler akrabalarımızdır.

Hz. Peygamber akrabalarını hiç ihmal etmemiş ve onları her fırsatta ziyaret etmiştir. O, teyzenin anne gibi, amcanın ise baba gibi olduğunu söylemiştir. Hz. Peygamber akrabalarının zor durumlarında onlara yardım etmiş, elindekini onlarla paylaşmıştır. Bizlere de akrabalarımıza karşılıksız bir şekilde yardımda bulunmayı, onlardan kötülük görsek bile affedip onlara iyilik yapmayı öğütlemiştir.

Komşularla İlişkiler

Komşularımız bize en yakın kişiler arasındadır. Onlarla gün içinde çokça karşıla- şırız. Hatta apartmanlarda yaşayan insanlar, birbirine çok daha yakın mesafelerde yaşarlar. Bazı durumlarda

akrabalarımızdan da önce sıkıntılarımızı paylaştığımız kişiler komşularımızdır. Çünkü akrabalarımızla bazen uzak mesafelerde olabiliriz ama komşularımız evimize en yakın olan kişilerdir.

Hız. Peygamber, "... Allah'a ve ahiret gününe iman eden komşusuna eziyet etmesin..."(Buhârî, Rikak, 23.) buyurmuş ve komşulara iyi davranmanın ne kadar önemli olduğunu vurgulamıştır. Komşularımıza kötülük yapmaktan kaçınmalı ve onların haklarını ihlal etmemeliyiz. Gösteriş yapmamalı ve onları küçümsememeliyiz. Komşularımıza birbirlerinin kötü özelliklerinden bahsetmekten kaçınmalıyız. Onların özel hayatlarıyla ilgili bilgileri başkalarıyla paylaşmamalıyız. Onları rahatsız etmemeye ve zarar vermemeye özen göstermeliyiz. Komşularımıza zor durumlarında yardımcı olmalı, bizde olanı onlarla paylaşmalıyız. Hastalandıklarında ziyaretlerine gitmeli, onlara destek olmalıyız. Selam vermeli ve güler yüzle iletişim kurarak aramızdaki sevgiyi artırmalıyız

Arkadaşlarla İlişkiler

Tek başına bir hayat sürmek hayatımızı zorlaştırır ve mutsuz olmamıza sebep olur. Birileriyle arkadaşlık yapmak ise yaptığımız etkinliklerden, oyunlardan zevk almamızı sağlar. Üzüntümüzü, sırrımızı, sevincimizi paylaşabileceğimiz birilerinin var olduğunu bilmek bizlere güven verir. Birbirini sevmeyen insanların arkadaşlıkları gerçek bir arkadaşlık değildir ve uzun süre devam etmez. Çünkü sevgi insanları birbirine bağlayan bir bağıdır. Sevgi ile bağlandığımız arkadaşlarımızı, sık sık görmek ve konuşmak isteriz. Hepimiz zaman zaman hatalar yapabilir, arkadaşlarımızı kırabilir veya arkadaşlarımıza kırılabiliriz. Ancak böyle durumlarda bizim de hata yapabileceğimizi unutmamalıyız. Hataları affetmeli ve bilmeyerek de olsa kırdığımız bir arkadaşımız varsa özür dilemeliyiz.

"Bir Müslümanın din kardeşine üç günden fazla küs durması ve karşılaştıklarında birbirlerinden yüz çevirmeleri helal olmaz. Bunların en hayırlısı, önce selam verendir." (Buhârî, İsti'zân, 9.)

Öğretmenlerle İlişkiler

İlim öğrenen ve öğrendiklerini uygulayan kişiler toplumda ve Allah (c.c.) katında daha değerli olurlar. Bu yüzden ilim sahibi olmak için çeşitli kitaplar okur, okullara gider ve eğitimler alırız. İlim öğrenme yolunda bizlere rehberlik eden kişiler ise öğretmenlerimizdir. Onlardan öğrendiğimiz bilgilerle daha iyi insanlar olmak için çaba gösterir ve insanlık için faydalı şeyler üretebiliriz. Yüce Allah ayetlerinde bilmenin ve düşünmenin önemini çokça vurgulamıştır. Hız. Peygamber de öğrenmek ve öğretmeyi en kıymetli şeyler olarak görmüş, kendisinin de bir öğretmen olduğunu söyleyerek şöyle buyurmuştur: "Şüphe yok ki, ben de sadece bir öğretici olarak gönderildim."(Dârimî, Mukaddime, 32.)

Bize bilgiyi öğretecek olanlar öğretmenlerimizdir. Bilginin öneminin farkında olmalıyız. Bize bilgiyi veren öğretmenlerimize büyük bir saygıyla yaklaşmalı, onların değerini bilmeliyiz. Öğretmenlerimizin geleceğimiz için ne kadar önemli olduğunu unutmamalı ve onları üzecek davranışlardan kaçınmalıyız.

3. Bir Sure Tanıyorum: Fâtiha Suresi ve Anlamı

Fâtiha suresi namazın her rekâtında okunduğu için 5 vakit namaz kılan kişi Fâtiha suresini günde 40 kez okumuş olur.

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM

Elhamdü lillahi rabbil alemin.
Errahmanirrahim.
Maliki yevmiddin.
İyyakena'büdü ve iyyake nestain.
İhdinas siratel müstakim.
Siratallezine enamte aleyhim

ğayril mağdubi aleyhim veladdâllin.

ESİRGEYEN VE BAĞIŞLAYAN ALLAH'IN ADIYLA

Hamd olsun bütün alemlerin Rabbi olan Allah'a...
ki O, Esirgeyen ve bağışlayandır.
Hesap gününün hakimidir.
Ey Rabbimiz! Ancak sana kulluk eder, yalnız senden yardım dileriz.
Bizi doğru yola ilet;
nimet verdiğin kimselerin yoluna...
Gazaba uğramışların ve sapmışların yoluna değil.